

LESOVERZICHT

LES 1 *Kinderrechten*

Informatie over de les

In deze les draait het om een eerste kennismaking met kinderrechten. Wat zijn kinderrechten? En beschermen deze rechten kinderen ook in de digitale wereld?

De kinderen werken in groepjes. Ze kiezen een van de tien kinderrechten uit het VN-Kinderrechtenverdrag die belangrijk zijn als je online bent en bedenken daar quizvragen bij. Vervolgens kiezen ze twee quizvragen waarmee ze de quiz gaan spelen. Het kind dat de vraag heeft bedacht presenteert de vraag tijdens het spelen van de quiz.

Bedenk of je de kinderen vrij wil laten in het kiezen van de kinderrechten of dat je alle rechten in de klas aan bod wilt laten komen. In dat geval werken de kinderen in twee- of drietallen.

Lesdoel

Het centrale lesdoel voor de kinderen is op het digibord als volgt verwoord:

Na deze les weet je:

- wat kinderrechten zijn
- of kinderrechten ook online gelden

Wat er in de les aan bod komt op de onderdelen kinderrechten, 21^e-eeuwse vaardigheden, informatievaardigheden en mediawijzer-vaardigheden zie je terug in het document Projectoverzicht.

Lesduur en lesorganisatie

- Lesduur: 60 minuten
- Lesorganisatie: 25 minuten klassikaal - 20 minuten in tweetallen of grotere groepjes - 15 minuten klassikaal
- Bespreek in het eerste deel van de les de kinderrechten van het internationale Kinderrechtenverdrag. Bedenk vooraf welke onderwerpen je niet zou willen bespreken met de klas omdat ze gevoelig liggen. De onderwerpen zijn: gescheiden ouders, gevluchte gezinnen die van elkaar gescheiden worden, kinderen die niet mee kunnen doen door armoede en kinderen die niet naar school gaan. Ligt een onderwerp gevoelig in de klas? Sla dan de dia's die hierover gaan over. Bekijk in het lesplan de filmpjes hoe je dat doet.
- In opdracht 1 en 2 maken de kinderen in tweetallen of grotere groepjes quizvragen over deze kinderrechten. Loop ondertussen door de klas en help de kinderen waar nodig. De kinderen kiezen samen de beste twee vragen uit. Het kind dat de vraag heeft bedacht, presenteert hem tijdens de quiz voor de klas.
- Speel de quiz en laat de kinderen ondertussen opdracht 3 invullen. Bespreek na de quiz met de kinderen kort wat ze nu weten over kinderrechten en welke belangrijk zijn als je online gaat. Met opdracht 4 en 5 evalueren de kinderen wat ze deze les hebben gedaan.
- Sluit de les af met de aankondiging dat ze in de volgende lessen gaan werken aan een filmpje. Ze sturen de filmpjes in naar Unicef (rightsnow@futurenl.org) om op te komen voor het kinderrecht dat zij het belangrijkste vinden. De klas die het beste filmpje heeft gemaakt, krijgt een prijzenpakket van Furtjuh.

Nodig voor de les

- Digibord
- Per tweetal of groepje een computer, tablet of mobiel voor het bekijken van informatie over kinderrechten.

dia 1

Bekijk samen met kinderen de dia's. Lees de titels en bekijk vervolgens de afbeeldingen.

Na de titel verwachten de kinderen waarschijnlijk de eerst getoonde afbeelding. Maar de werkelijkheid is soms anders.

Wellicht wil je een aantal dia's overslaan omdat ze te gevoelig liggen in de klas. Zet deze dia's dan 'uit'.

De dia's tonen: gescheiden ouders, gevluchte gezinnen die van elkaar gescheiden worden, kinderen die niet mee kunnen doen door armoede en kinderen die niet naar school gaan.

dia 2

Vraag: Wat stel je je voor bij 'Luisterende ouders?'

dia 3

Vraag: Dacht je hieraan?

dia 4

Vertel:

Soms is het anders dan je denkt.

Laat het filmpje zien waarin ouders ruzie maken over het kind. Het kind wordt niet gehoord.

dia 5

LES 1

Gelukkige familie?

Vraag: Wat stel je je voor bij 'Gelukkig familie?'

dia 6

LES 1

Dacht je hieraan?

Vraag: Dacht je hieraan?

dia 7

LES 1

Soms is het zo

Vertel:

Soms worden kinderen ook van ouders gescheiden.

In 2018 werden gezinnen die vluchtten naar de Verenigde Staten uit elkaar gehaald. Kinderen en ouders mochten niet bij elkaar blijven. Dat was een maatregel van President Trump.

dia 8

LES 1

Meedoen?

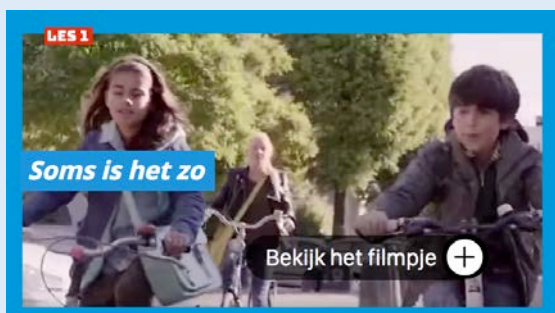
Vraag: Wat stel je je voor bij 'Meedoen?'

dia 9

Vraag: Dacht je hieraan?

dia 10

Vertel:

Soms is het anders dan je denkt.

Laat het filmpje zien waarin je ziet dat een meisje niet mee kan doen omdat ze geen fiets heeft.

dia 11

Vraag: Wat stel je je voor bij 'Naar school?'

dia 12

Vraag: Dacht je hieraan?

dia 13

Vertel:

Soms is het ook zo.

In Nederland zijn er kinderen met lastige problemen, die niet naar school kunnen. Soms omdat er geen plek is, soms omdat het kind op school niet goed functioneert.

Voer na het bekijken van de dia's een kort vraaggesprek met de klas: Mag dit? Waarom niet? Volgens wie niet? In Nederland is het bij wet verboden, maar in andere landen mag het misschien wel...?

Nee, eigenlijk mag dit niet. Want dit is in strijd met het VN Kinderrechtenverdrag. Bijna alle landen in de wereld hebben beloofd deze rechten in hun land na te leven.

Helaas lukt het een land niet altijd om alles goed te doen. Soms is er bijvoorbeeld oorlog of armoede, of andere redenen waardoor Kinderrechten niet worden nageleefd.

dia 14

Tijdens dit project gaan we een filmpje maken waarin je opkomt voor kinderrechten – voor jouw eigen rechten dus.

Neem samen kort de stappen van het project door.

Vertel dat jullie in les 1 gaan uitzoeken wat kinderrechten zijn. Zo kun je straks beter bepalen wat er in jouw filmpje moet komen.

dia 15

Bekijk het filmpje over kinderrechten.

Vraag:

Waar ging dit filmpje over? [Dit filmpje ging over een aantal kinderrechten, en hoe je er in je dagelijks leven mee te maken hebt.]

Vertel:

In een kinderrecht staat beschreven waar een kind recht op heeft. Kinderrechten zijn mensenrechten voor kinderen. Kinderrechten zijn rechten die elk kind zou moeten hebben of zou moeten kunnen doen (om goed en gezond op te groeien.) Kinderrechten heb je zolang je kind bent: tot je achttien wordt dus.

Deze rechten van het kind zijn **afspraken** over hoe we met kinderen moeten omgaan. De afspraken gaan over je leven thuis en op school. Over wat je ouders voor je moeten doen en waar de overheid voor moet zorgen. Maar ze gaan ook over gevaren waar je tegen beschermd moet worden, zoals mishandeling en oorlog.

Alle landen in de wereld hebben meegedacht over welke rechten kinderen wereldwijd moeten hebben. Deze zijn in 1989 opgeschreven en door bijna alle landen in de wereld ondertekend en geratificeerd. "Geratificeerd" betekent dat het verdrag in dat land geldt. Nederland ratificeerde het Kinderrechtenverdrag in 1995. Sindsdien moet Nederland zich dus aan de

kinderrechten houden.

De landen die het verdrag hebben getekend, moeten iedere vijf jaar aan het Kinderrechtencomité in Genève laten zien dat ze zich aan de kinderrechten houden. Als blijkt dat landen kinderrechten schenden, krijgen ze geen straf of boete, maar moeten ze een plan maken om zichzelf te verbeteren.

dia 16

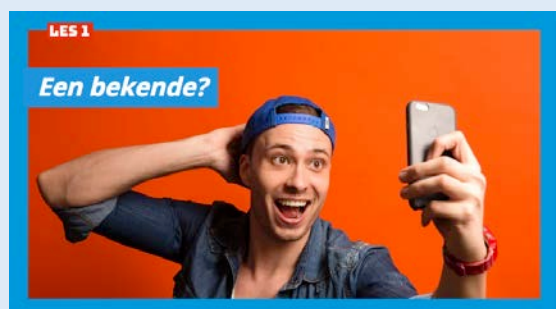
De wereld is nu niet meer hetzelfde als toen in 1989 – er is een hele digitale wereld bijgekomen. Het internet bestond nog niet, er waren geen smartphones en geen YouTube.

Vraag:

Gelden deze kinderrechten ook in de digitale wereld? [Ja. Kinderrechten gaan over alles in jouw dagelijkse leven. Het gaat dus ook over de digitale omgeving waarin jij je online bent.]

Er is in 2014 in Nederland nagedacht over hoe de kinderrechten, die je altijd hebt wat je ook doet, ook gelden als je in de digitale wereld bent. De 'digitale kinderrechten' zijn gebaseerd op het internationale Kinderrechtenverdrag en vastgelegd in het 'Manifest Mediawijzer'.

dia 17

Vertel:

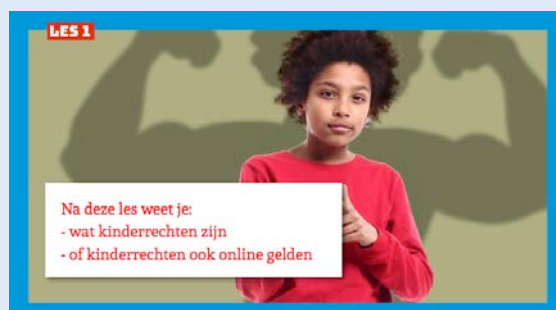
Maar... ook dat is alweer een poos geleden en toen bestond what's app bijvoorbeeld nog niet – en vloggers waren er niet... Tijd dus om de digitale kinderrechten opnieuw te bekijken.

Wie kunnen dat nu beter dan jullie als kinderen zelf? Daarom ga je bekijken wat er allemaal in jouw digitale wereld gebeurt en hoe het zit met jouw kinderrechten in de digitale wereld!

Waarom zijn kinderrechten ook in de digitale wereld eigenlijk belangrijk? Wat denken jullie?

Wie weet een paar voorbeelden waaruit blijkt dat het heel zinvol is? [Bijvoorbeeld om te voorkomen dat lelijke of stomme foto's op internet verschijnen terwijl je dat niet wilt.]

dia 18

Vertel de kinderen wat ze na deze les weten.

dia 19

Bespreek kort met de kinderen wat ze deze les gaan doen.

De kinderen gaan in groepjes opdracht 1 en 2 maken. Ze bedenken ieder een quizvraag over kinderrechten. Vervolgens kiezen ze de twee beste vragen uit om te spelen in de klassikale quiz.

dia 20

De kinderen spelen de quiz.

Laat de kinderen tijdens de quiz opdracht 3 invullen.

dia 21

Bespreek kort met de klas wat de kinderen nu kunnen:

- een goede quizvraag maken over kinderrechten
- vragen over kinderrechten beantwoorden

En wat weten we nu over kinderrechten in de digitale wereld?

In opdracht 4 evalueren de kinderen hun werk en in opdracht 5 denken de kinderen na over welk onderwerp hen het meeste aansprak. Wat was er nieuw voor je? Wat herkende je uit je omgeving? Wat maakte je boos?

dia 22

Bekijk het filmpje waarin Rutger Vink - beter bekend als Furtjuh - zich zelf voorstelt.

Vertel:

We gaan in dit project dus een video maken waarin je aandacht vraagt voor kinderrechten. Zo maak je anderen ook bewust van kinderrechten die jij belangrijk vindt – en zo wordt de kans groter dat de rechten worden nageleefd.

Het beste filmpje van de klas sturen we in naar Future NL.

Een jury beoordeelt de inzendingen en kiest het beste filmpje. De klas van het winnende filmpje ontvangt een prijzenpakket van Furtjuh.